

Avdelning
Utvärderingsavdelningen
Handläggare
Maria Nyman
08-563 086 45
maria.nyman@uka.se

Datum 2021-10-12
Reg.nr 42-00077-20

Utbildningsdepartementet
Regeringskansliet

Yttrande över Ersta Sköndal Bräcke högskola ABs ansökan om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen

(Remiss 2020-03-10, dnr U2020/00924/UH)

Universitetskanslersämbetets ställningstagande

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) föreslår att Ersta Sköndal Bräcke högskola AB får tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen.

Ansökan och ärendets hantering

Ersta Sköndal Bräcke högskola AB har ansökt hos regeringen om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen. UKÄ har anmodats att avge ett yttrande över ansökan. För granskning av ansökan har UKÄ utsett följande sakkunniga: docent Helena Johansson (ordförande) Göteborgs universitet, professor Bengt Svensson Malmö universitet, docent Gunnel Östlund Mälardalens högskola, docent och arbetslivsföreträdare Inger Benkel Västra Götalandsregionen och studentrepresentant Linnea Strömberg, Linköpings universitet. De sakkunnigas bedömning baseras på Ersta Sköndal Bräcke högskola ABs ansökan om examenstillstånd, kompletteringar inkomna den 21 september 2020 och på intervjuer som genomfördes den 28 september 2020. De sakkunnigas yttrande bifogas.

De sakkunniga framförde i sitt yttrande den 9 februari 2021 till UKÄ att bedömningsgrunden säkring av examensmål inte var tillfredsställande. Samtliga övriga bedömningsgrunder var tillfredsställande. UKÄ instämde i de sakkunnigas bedömning och beslutade den 9 februari 2021 att ge Ersta Sköndal Bräcke högskola AB möjlighet att senast den 9 augusti 2021 komplettera sin ansökan. Ersta Sköndal Bräcke högskola AB lämnade den 5 augusti 2021 in en kompletterande redogörelse för vilka åtgärder som vidtagits baserat på de sakkunnigas bedömning.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Bedömningen av ansökan har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt utifrån de krav som finns sammanställda i *Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen*. Uppdraget ligger inom ramen för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning (*Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning. Redovisning av ett regeringsuppdrag*, Rapport 2016:15).

De sakkunnigas bedömning är att Ersta Sköndal Bräcke högskola AB har de förutsättningar som krävs för att ge hälso- och sjukvårdskuratorsexamen och att

utbildningen uppfyller kraven i högskolelagen och de examensmål som anges i högskoleförordningen. UKÄ instämmer i de sakkunnigas bedömning.

Beslut i ärendet har tagits av generaldirektören Anders Söderholm efter föredragning av utredaren Maria Nyman i närvaro av gruppchefen Lisa Jämtsved Lundmark, verksamhetsstrategen Per Westman, och kommunikatören Maria Svensk.

Anders Söderholm

Maria Nyman

Kopia till:

Ersta Sköndal Bräcke högskola AB

Bedömargruppen

Granskning av Ersta Sköndal Bräcke högskola ABs ansökan om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen

Uppdraget

Ersta Sköndal Bräcke högskola AB har den 10 mars 2020 ansökt hos regeringen om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen. Vi, docent Helena Johansson (ordförande) Göteborgs universitet, professor Bengt Svensson Malmö universitet, professor Pär Salander Umeå universitet, doktor i medicinsk vetenskap Helena Hansson Lunds universitet, docent och arbetslivsföreträdare Inger Benkel Västra Götalandsregionen och studentrepresentant Linnea Strömberg Linköpings universitet, har fått i uppdrag av UKÄ att granska ansökan.

Baserat på vårt yttrande fattade UKÄ 9 februari 2021 ett beslut om att ge Ersta Sköndal Bräcke högskola möjlighet att komplettera sin ansökan. Detta då bedömningen var att bedömningsgrunden *Säkring av examensmålen* var otillfredsställande. Denna granskning berör därför endast bedömningsgrunden *Säkring av examensmålen* under Bedömningsområdet *Utformning, genomförande och resultat*. För bedömningen av övriga områden hänvisas till yttrandet daterat 9 februari 2021.

Bedömning

Vår bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen samt utifrån de krav som finns sammanställda i Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen. Underlag för bedömningen har varit den kompletterande redogörelsen som Ersta Sköndal Bräcke högskola lämnat in till UKÄ den 9 augusti 2021.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat Säkring av examensmål

Bedömargruppen har tagit del av Ersta Sköndal Bräcke högskolas komplettering av ansökan om Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen. Kompletteringen tar fasta på de svagheter som bedömargruppen påpekat inom området *Utformning, genomförande och resultat; säkring av examensmålen*.

Bedömargruppen ställde sig i yttrandet frågande till möjligheterna att realisera lärandemålen för de båda VFU-kurserna. Särskilt lyfte bedömargruppen oklarheter kring handledarnas funktion och integration i utbildningen. Lärosätet har, förutom att utarbeta ett bedömningsstöd samt former för stöd till VFU-handledarna, omarbetat kursplanerna för de båda VFU-kurserna. I den inledande VFU-kursen har inslagen rörande kunskap och kännedom förstärkts medan färdigheter och tillämpning betonas mer under den andra VFU-kursen. Bedömargruppen anser att dessa förändringar på ett tillfredsställande sätt har åtgärdat de tidigare bristerna avseende de båda VFU-kurserna.

Bedömargruppen fann vidare brister i formulering av lärandemål samt deras koppling till adekvata examinationer. I synnerhet lyftes kursen *Samtal som redskap* fram som ett

exempel på detta. Lärosätet har förtydligat att även klass och social utsatthet behandlas i kursen *Samhällsvetenskapliga perspektiv på sjukdom och ohälsa*. Lärosätet har vidare gjort vissa omarbetningar av kursplanerna för de båda *VFU-kurserna, Vetenskaplig metod* samt *Självständigt arbete*. Den tidigare kursen *Samtal som redskap* har genomgått en omfattande omarbetning samt fått ett nytt namn: *Samtal och bemötande* och en delvis ny inriktning där bemötandefrågor betonas. Antalet lärandemål för denna kurs har både reducerats samt konkretiserats. De har därmed gjorts möjliga att examinera. Litteraturlistan har även reviderats i relation till de nya lärandemålen. Bedömargruppen anser att kurserna nu har fått en bättre struktur och ett tydligare innehåll vilket gör det möjligt att examinera lärandemålen.

Bedömargruppens tredje konstaterade brist rörde examensmålet rörande ”förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper”. Denna brist har lärosätet framför allt åtgärdat genom att förtydliga examensmålen i kursen *VFU II*. Förändringen tillgodoser de krav som Bedömargruppen har ställt avseende detta examensmål.

Sammantaget anser bedömargruppen att Ersta Sköndal Bräcke högskola har reviderat och förtydligat kursplanerna på ett tillfredsställande sätt och förutsätter att de ändringar som gjorts i kursplaner och andra dokument även kommer att synas i en uppdaterad utbildningsplan. Bedömargruppen anser därför att Ersta Sköndal Bräcke högskola nu har förutsättningar att ge hälso- och sjukvårdskuratorsexamen.

De sakkunnigas rekommendation är således att UKÄ beslutar att för regeringen föreslå att ge Ersta Sköndal Bräcke högskola tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen.

För bedömargruppen

Helena Johansson

Bengt Svensson

Granskning av Ersta Sköndal Bräcke högskola ABs ansökan om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen

Uppdraget

Ersta Sköndal Bräcke högskola AB har den 10 mars 2020 ansökt hos regeringen om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen. Vi, docent Helena Johansson (ordförande) Göteborgs universitet, professor Bengt Svensson Malmö universitet, professor Pär Salander Umeå universitet, doktor i medicinsk vetenskap Helena Hansson Lunds universitet, docent och arbetslivsföreträdare Inger Benkel Västra Götalandsregionen och studentrepresentant Linnea Strömberg Linköpings universitet, har fått i uppdrag av UKÄ att granska ansökan.

Bedömning

Vår bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen samt utifrån de krav som finns sammanställda i *Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen*. Uppdraget ligger inom ramen för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning (*Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning. Redovisning av ett regeringsuppdrag, Rapport 2016:15*). Underlag för bedömningen har varit Ersta Sköndal Bräcke högskola ABs ansökan om examenstillstånd, begärda kompletteringar samt intervjuer som genomfördes den 28 september 2020. Vid detta tillfälle genomfördes gruppvisa samtal med högskolans ledning, institutions- och utbildningsledning, studenter och lärare. Vår bedömning redovisas i bilaga 1. Bedömningen sammanfattas i ett samlat omdöme med motivering.

Bedömargruppens preliminära yttrande har skickats till lärosätet på delning, för att påpeka eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. Det svar som lärosätet inkom med framgår av bilaga 2. Vi har tagit del av lärosätets svar, och i de fall där vi gjort bedömningen att det varit relevant har ändringar gjorts i yttrandet.

De sakkunnigas rekommendation

Vi föreslår att UKÄ beslutar att ge Ersta Sköndal Bräcke högskola AB möjlighet att inom sex månader komplettera sin ansökan om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen med avseende på bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat.

För bedömargruppen
Helena Johansson
Ordförande

Bilaga 1

De sakkunnigas motiveringar

Lärosäte	Examenstillstånd	ID-nr
Ersta Sköndal Bräcke högskola AB	Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen	A-2020-04-4983
<p>Bedömningsområde: Förutsättningar</p> <p>Yrkesexamen</p> <p>Omdöme: Tillfredsställande</p> <p>Motivering: <i>Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.</i></p> <p>Ersta Sköndal Bräcke Högskola ansöker om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen (<i>Degree of Master in Health Care Counseling</i>). Bedömggruppen konstaterar att ansökan följer den fastställda examensbeskrivningen vad gäller omfattning och innehåll. Utbildningen omfattar 60 högskolepoäng, är placerad på avancerad nivå och har krav på självständigt arbete. Socionomexamen eller annan motsvarande examen utgör behörighetskrav och bedömggruppen anser att den planerade utbildningen är reglerad och ryms inom examensordningen.</p> <p><i>Utbildningens innehåll inklusive eventuella inriktningar har rimlig omfattning och avgränsning i förhållande till yrkesexamen.</i></p> <p>Av ansökan framgår att den planerade utbildningen har utarbetats inom Institutionen för socialvetenskap vid Ersta Sköndal Bräcke högskola, men att ett samarbete förekommit med Stockholms universitet och Södertörns högskola. Även om programmet planerats tillsammans med Södertörns högskola och Stockholms universitet så avser Ersta Sköndal Bräcke högskola att kunna genomföra utbildningen på egen hand. Institutionen för socialvetenskap, i ett nära samarbete med Institutionen för vårdvetenskap vid högskolan, är tänkta att stå för genomförandet.</p> <p>Utbildningen, som ger en yrkesexamen på avancerad nivå, omfattar 60 högskolepoäng med sju obligatoriska kurser i ett sammanhållet program. Alla kurser bedöms relevanta för den aktuella yrkesexamen och förmedlar sammanhanget för det sociala arbetet i hälso- och sjukvård; kunskaper om sambandet mellan sociala och samhällsliga faktorer och ohälsa; samtal som redskap samt metodkunskap för genomförandet av ett självständigt arbete inom verksamhetsområdet hälso- och sjukvård. Parallellt med dessa kurser löper verksamhetsförlagda utbildningar (VFU), under den första terminen med mer auskultande utformning och under den andra terminen mer som praktik. Lärosätet avser att starta utbildningen höstterminen 2021 alternativt 2022 och anta 30 studenter för heltidsstudier varje höst.</p> <p>Under intervjuerna framkommer att valet att erbjuda programmet på helfart har gjorts till följd av lärosätets vilja att attrahera nyutexaminerade socionomer, som vill specialisera sig på socialt arbete inom hälso- och sjukvård. Man menar sig också noterat ett stort intresse från socionomstudenter för det planerade programmet.</p> <p><i>I ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas.</i></p> <p>Bedömggruppen anser att det allmänna intresset för den aktuella utbildningen är stort både utifrån</p>		

Datum
2021-02-09Reg.nr
42-00077-20

ett regionalt och ett nationellt perspektiv.

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal (Lärarkompetens och lärarkapacitet)****Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

I ansökan och lärartabell framkommer att det finns rimliga lärarresurser för den tilltänkta utbildningen, både i fråga om vetenskaplig och professionsrelaterad kompetens. Dels finns institutionens egen personal med inriktningar relevanta för det psykosociala arbetet i hälso- och sjukvård, dels personal från institutionen för vårdvetenskap som kan komplettera med ett mer biomedicinskt sammanhang. Man har även sedan tidigare ett nära samarbete med institutionen för vårdvetenskap och det är tydligt att detta nära samarbete ska fortsätta i den aktuella utbildningen.

Vad gäller pedagogisk utveckling och meritering relaterar man till högskolans policy för främjande av kompetensutveckling och vad gäller den egna institutionens personalresurser för utbildningen så framkommer det i ansökan att dessa personer är högskolepedagogiskt meriterade. Informationen kring de eventuella kliniska erfarenheter institutionens lärare har är dock begränsad. Av lärartabellen att döma har ett par av lärarna vid Institutionen för Socialvetenskap erfarenhet av arbete som kurator i hälso- och sjukvård. Då bedömargruppen anser att viss oklarhet fortfarande finns kring lärargruppens kliniska erfarenhet av socialt arbete i hälso- och sjukvård kan detta behöva ägnas ytterligare uppmärksamhet i det fortsatta utvecklingsarbetet. Vid intervjun framkom dock att kliniskt verksamma kuratorer engagerats i framtagandet av kurser vilket bedömargruppen ser som positivt.

En utmaning för lärosätet är den begränsade tillgången till kvalificerade VFU-platser i regionen. Vid intervjuerna framkom att regionen i nuläget endast har kapacitet att tillhandhålla som mest 30 VFU-platser. I det fall flera lärosäten i Stockholmsregionen erhåller examenstillstånd för hälso- och sjukvårdskuratorsutbildning kommer lärosätet att behöva finna andra vägar för att tillförsäkra sig ett tillräckligt antal platser. Bedömargruppen vill därför framhålla vikten av att lärosätet nogt undersöker vilka ytterligare vägar som finns att tillgå för att säkerställa att studenter får den handledning de behöver, samt anpassar antagningen av antalet studenter till den kapacitet som finns. Samverkan med regionen, andra möjliga vårdgivare, samt andra lärosäten i Stockholmsområdet, är viktigt för att lärosätet ska kunna ge studenter lämpliga placeringar samt kvalificerad handledning under VFU.

I ansökan och intervjuer framgår det att det inte finns krav på att de handledare som engageras för kuratorsprogrammet ska ha genomgått den handledarutbildning på avancerad nivå som institutionen ger, ej heller att de skall vara legitimerade kuratorer. Däremot ser man att de kraven är önskvärda och också möjliga att ställa på sikt. I samverkansavtalet mellan Stockholms läns landsting och Ersta Sköndal Högskola kring verksamhetsintegrerat lärande påpekas också att högskolans lärare ska understödja aktuell vårdverksamhet för att en högskolemässig lärandemiljö skall uppnås. I ansökan beskrivs detta som handledardagar, regelbundna besök och möten. Sammantaget menar bedömargruppen att både den vetenskapliga och professionsrelaterade kompetensen samt den pedagogiska kompetensen är tillfyllest.

Bedömningsområde: Förutsättningar**Utbildningsmiljön****Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av ansökan framgår det att det vid Institutionen för socialvetenskap finns en vetenskaplig miljö där det bedrivs forskning med relevans för en yrkesutbildning till kurator i hälso- och sjukvård. Forskningen berör områden så som våld i nära relationer, omsorg om äldre och missbruk. Det nära samarbetet med Institutionen för vårdvetenskap är enligt bedömargruppen också relevant i detta sammanhang, inte minst då den institutionen har forskargrupper med angränsande inriktningar som psykiatrisk- och palliativ vård. Lärosätet erhöll 2014 examenstillstånd för forskarutbildning och inriktningarna är social välfärd respektive palliativ vård, vilket rimligtvis förstärker en relevant utbildningsmiljö.

Vid lärosätet finns yrkesinriktade program som socionomprogrammet, sjuksköterskeprogrammet och psykoterapiprogrammet. Högskolan har dessutom ett flertal uppdragsutbildningar med inriktningar mot yrkesverksamhet. Enligt bedömargruppen borgar detta för att det finns en professionsinriktad utbildningsmiljö vid högskolan.

I ansökan framkommer att kursansvariga lärare, handledare och examinatorer på den planerade utbildningen själva aktivt bedriver forskning inom ämnen centrala för det sökta programmet, vilket bedömargruppen också ser som positivt då detta borgar för att skapa ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Bedömningsområde: Förutsättningar**Resurser****Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Det finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur. De tillgängliga resurserna utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.*

I ansökan framgår att lärosätet har en infrastruktur som tjänar studenternas lärande. Information kring undervisningen, men också studentlivet i vidare mening, ges via lärplattformen "It's learning". Ett högskolebibliotek finns tillgängligt där studenter kan få tillgång till vetenskaplig litteratur och vägledning när de ska orientera sig i den. Man påpekar vidare att biblioteket har en särskild resurs för studenter med funktionsvariation som kan behöva extra pedagogiskt stöd. För studenter som behöver stöd i akademiskt skrivande så erbjuds individuell handledning, men högskolan anordnar också återkommande workshops med teman kring skrivande och presentation. Intervjuerna stärkte bilden av att lärosätets studenter har tillgång till erforderliga stödresurser och lärosätet, som i dag är geografiskt utspritt, kommer enligt ansökan att flytta till ett gemensamt campus på Södermalm under 2024. Detta kommer att underlätta verksamheten genom än mer ändamålsenliga lokaler, ökad närhet till bibliotek och även till Institutionen för vårdvetenskap.

I ansökan skriver lärosätet att Institutionen för socialvetenskap har möjlighet att genomföra den planerade utbildningen inom befintliga resursramar i samarbete med Institutionen för vårdvetenskap, vilket bedömargruppen också anser som rimligt. Vid intervjuerna framkom även att lärosätet är i en expansiv fas. Sammantaget anser bedömargruppen att det finns en god infrastruktur för studenterna

Datum
2021-02-09

Reg.nr
42-00077-20

och att de tillgängliga resurserna utnyttjas på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet förutsättningar

Omdöme: Tillfredsställande

Motivering: Den sammanvägda bedömningen av bedömningsområdet förutsättningar är att det är tillfredsställande. Bedömarens uppfattning är att lärosätets förutsättningar för att ge hälso- och sjukvårdskuratorsutbildning är goda och att utbildningens upplägg står i samklang med den nationella examensbeskrivningen. Utbildningens innehåll inklusive eventuella inriktningar har rimlig omfattning och avgränsning i förhållande till yrkesexamen och bedömarens mening vidare att det ur ett regionalt och ett nationellt perspektiv finns ett allmänt intresse för att lärosätet ska få utfärda aktuell yrkesexamen.

När det gäller lärarresurser anser bedömarens mening att tillräcklig kapacitet och kompetens finns tillgänglig vid lärosätet men att viss oklarhet fortfarande finns kring lärargruppens kliniska erfarenhet av socialt arbete i hälso- och sjukvård. Institutionen för socialvetenskap uppmanas därför att särskilt uppmärksamma och säkerställa detta i den vidare planeringen av utbildningen. Det finns en stabil utbildningsmiljö vid lärosätet och det finns enligt bedömarens mening tillräckliga lärarresurser för att genomföra utbildningen på ett adekvat sätt. En utmaning för lärosätet är den begränsade tillgången till VFU-platser i regionen. Bedömarens mening vill därför framhålla vikten av att lärosätet noga undersöker vilka ytterligare vägar som finns att tillgå för att säkerställa att studenter får adekvat placering och handledning, samt anpassar antagningen av antalet studenter till den VFU-kapacitet som finns.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Styrdokument (utbildningsplan och kursplaner)

Omdöme: Tillfredsställande

Motivering: *Det finns utbildningsplaner och kursplaner för hela utbildningen.*

I ansökan har bilagts såväl utbildningsplan som kursplaner för samtliga ingående kurser och bedömarens mening uppfattar att det finns en väl fungerande organisation och upparbetade rutiner för framtagning, utveckling och beslut kring utbildningsplan och kursplaner.

I ansökan redovisar lärosätet det system för utveckling och utvärdering av kurser/program som används, vilket även gäller för Hälso- och sjukvårdskuratorsutbildningen. Ansvar för fastställande av utbildningsplaner är av rektor delegerat till Pedagogiskt kollegium som i sin tur delegerat fastställandet av kursplaner till aktuell institutionsstyrelse. Programmet är också bearbetat vid högskolans kvalitetsråd. Utbildningsplanen är föredragen för Pedagogiskt kollegium och kursplanerna är föredragna vid institutionsstyrelsen. Vid intervjuer med rektor och ledning framkom att man är väl förtrogen med ansökan och menar att den passar in i lärosätets profil.

I ansökan påpekar lärosätet att kursplanerna för Hälso- och sjukvårdskurators-utbildningen utvecklats vid Institutionen för socialvetenskap av utbildningsansvarig, kursansvariga och kollegor. Vid intervjuer framkommer att representanter från fältet/yrkesområdet varit delaktiga i arbetet med utbildningsplan och kursplaner och i ansökan nämner man att dessa förankrats hos studenter innan beslut tagits i styrelsen, vilket bedömarens mening noterar med tillfredsställelse.

Datum
2021-02-09Reg.nr
42-00077-20**Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat****Säkring av examensmålen****Omdöme:** Inte tillfredsställande**Motivering:** *Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs inte att studenterna uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas.*

I ansökan beskriver lärosätet ett programupplägg där de mer akademiskt orienterade kurserna löper parallellt med de två VFU-kurserna, för att på så sätt åstadkomma en koppling mellan teoretiska perspektiv och praktisk verksamhet. De kliniskt förankrade erfarenheter som studenterna får under VFU är tänkta att bilda underlag för diskussion och reflektion för att på så sätt möjliggöra en mer avancerad yrkesspecifik kunskapsutveckling. Den första VFU-perioden har ett mer auskultande inslag där studenten samlar erfarenheter från olika verksamhetsfält inom hälso- och sjukvård. Under den andra perioden befinner sig studenten under tre olika begränsade perioder på en och samma arbetsplats. Kurserna läses i bestämd ordning och studenten skall vara godkänd på samtliga tidigare kurser för att påbörja nästkommande kurs i programmet.

Bedömargruppen ser klara pedagogiska möjligheter med den presenterade strukturen och ser också positivt på detta sätt att utforma utbildningen och noterar att det finns en väl framskriven progression mellan kurserna. Samtidigt ställer sig bedömargruppen frågande kring möjligheterna att realisera lärandemålen för de båda VFU-kurserna. Innehållsbeskrivningen för den första VFU-kursen talar för att det är i den kliniska miljön som sammanhanget för kunskapen ska inhämtas. Lärandemålen är samtidigt teoretiskt ambitiösa för kursens begränsade omfattning (auskultande innebörd och knapp litteratur) och en förutsättning för att realisera de pedagogiska möjligheterna är enligt bedömargruppen rimligtvis att VFU-handledarna på ett tydligt sätt integreras i utbildningen. I den andra VFU-kursen anges att ett antal områden som behandlas på kursen ska studeras i den kliniska miljön. Även detta, menar bedömargruppen, ställer krav på en tydlig strukturering av praktiken vilket även innefattar handledarnas funktion. Enligt bedömargruppen framgår det inte i ansökan och utifrån intervjuerna tillräckligt tydligt vilken funktion handledarna har för att lärandemålen ska kunna realiserats.

Vidare saknas en tydlig korrespondens mellan examinationerna och angivna examensmål och lärandemål. Bedömargruppen noterar att de flesta kurser i första hand examineras via hemtentamen samt reflektionsuppgifter. Det kan säkert vara klokt men bedömargruppen efterlyser konkretiseringar som gör det möjligt att bedöma på vilket sätt examinationerna återspeglar innebörden av angivna examensmål/lärandemål. Examensmålet kring förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper ska enligt ansökan realiserats i de båda VFU-kurserna och i kursen *Vetenskaplig metod*. Bedömargruppen har svårt att, i någon konkret text, se hur detta ska förverkligas och anser därför att lärosätet behöver förstärka detta examensmål i kursplaner och litteraturlistor.

Oklarheterna kring realiserandet av lärandemålen kanske framträder tydligast i kursen "Samtal som redskap". Här möts vi av mycket ambitiösa skrivelser inte minst kring "Kunskap och förståelse" samt "Värderingsförmåga och förhållningssätt". Vad gäller "Kunskap och förståelse" talas t.ex. om samtalsmetodik vid olika psykologiskt grundade tillstånd. Detta är helt rimligt då vi vet att kliniskt verksamma kuratorer i första hand efterfrågar vidareutbildning just inom detta område, men vi ser inte någon tydlig återspeglning av detta i kurslitteratur och får heller ingen vägledning i den vidare beskrivningen av kursen. Enkelt uttryckt så är det svårt att förstå hur de ambitiösa lärandemålen korresponderar med kursbeskrivningen. Bedömargruppen efterlyser här en mer genomtänkt

kursbeskrivning med rimliga lärandemål och tydligare examinationer. En öppenhet för ovan nämnda förtydliganden och korrigeringar framkom vid intervjuerna och bedömargruppen anser att lärosätet bör ha goda förutsättningar att åtgärda nämnda brister.

Vad gäller examensmålen inom kunskapsformen färdighet och förmåga benämns "social situation" som en kategori för utredning/bedömning. Den sociala situationen är central i allt socialt arbete, och kuratorsfunktionen är ett socialt arbete, varför bedömargruppen ställer sig frågande till att man i lärandemålen för de olika kurserna betonar de diskrimineringsrelaterade dimensionerna, medan social utsatthet/klass knappt benämns. Vid intervjuerna framkommer dock att denna vinkling inte varit avsiktlig vilket bedömargruppen noterar med tillfredsställelse. Vad gäller det självständiga arbetet noterar bedömargruppen även här med tillfredsställelse att lärosätet har för avsikt att tillsätta en grupp där projektbeskrivningarna kan komma att förhandsgranskas avseende etisk lämplighet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Jämställdhet**

Omdöme: Tillfredsställande

Motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.*

I ansökan framkommer att lärosätet har en ambition att låta frågor kring jämställdhet och kön, tillsammans med andra sociala kategorier och sorteringsmekanismer så som klass, etnicitet, religion och ålder, få utrymme i utbildningen. Under VFU ska till exempel studenter reflektera över frågor som berör jämställdhet och kön och i lärandemålen för utbildningen framkommer också att studenter kritiskt ska reflektera över betydelsen av olika diskrimineringsrelaterade kategorier i ett hälso- och sjukvårdssammanhang. I ansökan framgår även att lärosätet försöker attrahera studenter med olika bakgrunder och man förväntar sig att detta kommer att slå igenom i den aktuella utbildningen. I ansökan antyds möjligheten till användande av alternativt urval vid antagning, men av intervjun framkommer att man sannolikt kommer att luta sig mot traditionell antagning. Sammantaget menar bedömargruppen att ett jämställdhetsperspektiv på ett tillfredsställande sätt är beaktat i utbildningen.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområde Utformning, genomförande och resultat

Omdöme: Inte tillfredsställande

Motivering: Den sammanvägda bedömningen av bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat är att det inte är tillfredsställande. Det finns utbildningsplaner och kursplaner för hela utbildningen och även bedömningsgrunden jämställdhet bedöms som tillfredsställande i utbildningen då lärosätet ger exempel på hur detta perspektiv integreras i utbildningen.

Bedömningsgrunden säkring av examensmålen bedöms som inte tillfredsställande då bedömargruppen anser att det inte finns tillräckligt tydlig koppling mellan kursernas innehåll och examinationer och de examensmål som ska säkras i utbildningen. Vad gäller VFU I och II efterlyser bedömargruppen en ökad tydlighet kring hur man tänker sig handledarfunktionens integrering i undervisningen för att kursinnehåll och lärandemål skall kunna realiseras. Även examensmålet som rör förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper behöver konkretiseras i utbildningens kursplaner och litteraturlistor. Avslutningsvis efterfrågar bedömargruppen en tydlighet kring undervisningsformer och examinationsuppgifter. Detta då examinationerna i flertalet fall ska ske i form av skriftliga reflektionsuppgifter eller hemtentamina utan närmare preciseringar. En öppenhet för ovan nämnda förtydliganden och korrigeringar framkom vid intervjuerna och bedömargruppen anser att lärosätet bör ha goda förutsättningar att åtgärda nämnda brister inom sex månader.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Utbildningen är användbar och förbereder studenter för ett föränderligt arbetsliv. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utifrån ansökan och intervjuer framstår VFU: n som central för att förbereda studenten för ett föränderligt samhällsliv, detta då den ger dem en kontinuerlig kontakt med yrkesprofessionen under hela utbildningen. I upplägget av utbildningen och VFU: n har lärosätet, i positiv mening, haft möjlighet att luta sig mot sjuksköterskeprogrammet där det finns en lång erfarenhet av att skapa en nära anknytning till det kliniska yrkeslivet.

Vid lärosätet finns ett välutvecklat samarbete kring VFU-platser och vid intervjuerna framkommer också att kliniskt verksamma inbjuds som gästföreläsare till institutionen. Institutionen ger återkommande handledarutbildning på avancerad nivå, vilket också är positivt, men som tidigare påpekats så framgår det inte tydligt hur VFU-handledarna integreras inom ramen för utbildningens utformning. Detta ser bedömargruppen ser som ett förbättringsområde även ur ett arbetslivsperspektiv. VFU-handledarna är även centrala för att skapa och upprätthålla kontakter med det omgivande samhället, varför deras ytterligare integrering i utbildningen är särskilt viktig. Bedömargruppen anser att den forskning som bedrivs vid lärosätet har relevans för kuratorsverksamheten i hälso- och sjukvård och att de samarbeten och forskarnätverk som finns inom angränsande discipliner bidrar till en viktig koppling till arbetslivet. I nuläget har inte lärosätet några tydliga planer för att initiera och utveckla forskning mer specifikt mot kuratorsfunktionen, men ett sådant fokus skulle ytterligare kunna stärka den viktiga kopplingen till arbetslivet menar bedömargruppen.

Sammanfattningsvis menar bedömargruppen att utbildningen har förutsättningar för att vara användbar och förbereda för ett föränderligt arbetsliv, samt samverka med det omgivande samhället.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Utbildningen verkar för att studenterna ska ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Av ansökan och övriga underlag framgår det att lärosätet har en policy kring studentinflytande och att det finns centrala dokument, så som lärosätets organisationsplan, där studentinflytandet preciseras. Studenterna representeras på olika nivåer och lärosätet försöker på olika sätt stimulera studentkårens verksamhet, vilket bedömargruppen ser som positivt.

I ansökan framgår även att studentrepresentanter deltagit vid utvecklandet av aktuell ansökan samt deltagit vid institutionsstyrelsens möten kring denna, vilket bedömargruppen också ser positivt på. Lärosätet påpekar också att denna grupp studenter kommer att ges samma möjligheter att delta i institutionens styrande organ och verksamhetsutveckling som nuvarande studenter vid socionom- och masterprogram. Om utbildningen kan genomföras tillsammans med Stockholms Universitet och Södertörns Högskola kommer studenter även delta i det utbildningsråd lärosätena gemensamt ska inrätta. Under intervjuerna framkom även att studentengagemang uppmuntras och att studenternas synpunkter tas tillvara av lärosätet, bland annat genom de kursvärderingar som genomförs. Program- och kursutvecklingen vid institutionen bygger på en metodik kring en enkät (CEQ) som också kommer

Datum
2021-02-09Reg.nr
42-00077-20

att tillämpas vid Hälso- och sjukvårdskuratorsutbildningen. Varje kurs utvärderas terminsvis och hela utbildningen utvärderas skriftligt och/eller muntligt vid avslut. Detta kommer också att gälla på hälso- och sjukvårdsprogrammet, vilket bedömaregruppen ser som positivt.

Samlat omdöme: Inte tillfredsställande

Motivering: Utifrån ansökan, komplettering samt genomförda intervjuer är bedömaregruppen slutsats att lärosätet inte uppfyller samtliga krav för att ge en hälso- och sjukvårdskuratorexamen.

Bedömningsområdet Förutsättningar bedöms som tillfredsställande. Den beskrivna utbildningens innehåll och upplägg korresponderar med den nationella examensbeskrivningen och dess omfattning är rimlig i förhållande till yrkesexamen. Bedömaregruppen menar att det ur ett regionalt och ett nationellt perspektiv finns ett allmänt intresse för att lärosätet ska få utfärda yrkesexamen. När det gäller Personal/lärresurser anser bedömaregruppen att tillräcklig kapacitet och kompetens finns tillgänglig vid lärosätet, givet att antalet utbildningsplatser korresponderar med de verksamhetsförlagda utbildningsplatser som kan ställas till förfogande.

Bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat bedöms sammantaget som inte tillfredsställande. Det finns utbildningsplan och kursplaner för utbildningen och ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar såväl utbildningens innehåll som utformning.

Bedömningsgrunden Säkring av examensmål bedöms dock som inte tillfredsställande.

Bedömaregruppen efterlyser tydligare skrivningar kring VFU-handledarnas funktion och integrering i utbildningen. Lärandemålen, som ofta är mycket ambitiösa och kliniskt relevanta, korresponderar utan tvekan med examensmålen, men det går sedan inte att utläsa i den vidare kursbeskrivningen hur institutionen vinnlägger sig om att målen uppfylls. Bedömaregruppen efterlyser därför en klarare koppling mellan lärandemål, innehåll och examination. Speciellt framträder denna diskrepans i kursen "Samtal som redskap". Vidare uppfattar inte bedömaregruppen att det framkommer i ansökan hur examensmålet kring "förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper" skall tillgodoses. Lärosätet ombeds komplettera ansökan på detta område och bedömaregruppen anser att lärosätet har goda möjligheter att inkomma med dessa omarbetningar och förtydliganden inom sex månader.

När det gäller bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan anser bedömaregruppen att det sammantaget är tillfredsställande och att utbildningen är användbar och förbereder för ett föränderligt kurativt arbete inom hälso- och sjukvård.

Även Studentperspektivet bedöms som tillfredsställande och bedömaregruppen anser att utbildningen verkar för att studenterna ska ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår bedömaregruppen att UKÄ beslutar att ge Ersta Sköndal Bräcke högskola möjlighet att inom sex månader komplettera sin ansökan om att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorexamen med avseende på bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat.

Bilaga 2

Lärosätets svar på delning av preliminärt yttrande

Lärosätets svar kommer in som pdf-fil och läggs in av utredare

Universitetskanslersämbetet
Utvärderingsavdelningen

Maria Nyman, maria.nyman@uka.se

utvitsy@uka.se

**Ersta Sköndal Bräcke högskola avger härmed svar på delning av UKÄ:s
preliminära yttrande ang ansökan att utfärda hälso- och
sjukvårdskuratorsexamen, reg. nr. 42-00077-20.**

Vi har tagit del av delningen och gjort bedömningen att den på ett tillfredsställande sätt speglar vår ansökan och ger adekvata anvisningar kring de förändringar som behöver göras för att kunna erhålla det ansökta examenstillståndet.

Roger Klinth
Rektor